

İQTİSADİYYAT

AYNURƏ ƏHMƏDOVA SUMQAYIT QIZI

Mingəçevir Turizm Kolleci

20 yanvar küç Mingəçevir, Azərbaycan

Mail: contactahmadovaaynur@gmail.com

MÜƏSSİSƏLƏRDƏ MALİYYƏ SABİTLİYİNİN TƏMİN OLUNMASI YOLLARI

Xülasə

Müəssisələrdə maliyyə sabitliyinin təmin olunması müasir iqtisadi mühitin ən aktual məsələlərindən biri olmaqda davam edir. Bu məqalədə maliyyə sabitliyinin nəzəri əsasları, onun müəssisə fəaliyyətinə təsiri, maliyyə risklərinin idarə olunması mexanizmləri, kapital strukturunun optimallaşdırılması, likvidliyin saxlanması, büdcə planlaşdırması, xərclərə nəzarət, daxili audit sistemlərinin qurulması və dövlət dəstəyi alətlərindən istifadə kimi istiqamətlər hərtərəfli şəkildə araşdırılmışdır. Tədqiqat metodologiyası olaraq müqayisəli təhlil, statistik ümumiləşdirmə və sistem yanaşması metodlarından istifadə edilmişdir.

Aparılan tədqiqatın nəticələri göstərir ki, maliyyə sabitliyini sisteməlik şəkildə idarə edən müəssisələr xarici iqtisadi şoklara qarşı daha yüksək dözümlülük nümayiş etdirir.

Kompleks maliyyə idarəetmə sistemi qurmaq müəssisənin davamlılığını əhəmiyyətli dərəcədə artırır, rəqabət üstünlüyünü möhkəmləndirir və investisiya cəlbediciliyini yüksəldir. Bu nəticələr həm nəzəri, həm də praktiki idarəetmə baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Açar sözlər: maliyyə, sabitlik, müəssisə, kapital, likvidlik, büdcə, audit, risk, investisiya, idarəetmə.

Müəssisənin maliyyə sabitliyi dedikdə, onun öhdəliklərini vaxtında yerinə yetirmək, fəaliyyətini davamlı şəkildə maliyyələşdirmək və xarici mühitin dəyişkənliyinə dözümlü olmaq qabiliyyəti başa düşülür. İqtisadi ədəbiyyatda maliyyə sabitliyi anlayışı geniş şərh edilmiş və müxtəlif aspektlərdən tədqiq olunmuşdur. Bir çox iqtisadçı maliyyə sabitliyini müəssisənin uzunmüddətli fəaliyyətinin əsas şərti hesab edir.

Maliyyə sabitliyinin əsas göstəricilərinə aşağıdakılar daxildir: kapitalın adekvatlıq nisbəti, cari likvidlik əmsalı, borc yükünün səviyyəsi, aktivlərin gəlirlilik dərəcəsi və xalis mənfəətin dinamikası. Bu göstəricilərin sistemli şəkildə izlənilməsi müəssisəyə potensial maliyyə çətinliklərini vaxtında aşkar etmək imkanı verir (32.1). Dünya təcrübəsindən görüldüyü kimi, maliyyə sabitliyini qoruyan müəssisələr iqtisadi böhran dövrlərini daha az zərərlə keçirir. Nəzəri cəhətdən maliyyə sabitliyi dördqat aspektdən qiymətləndirilir: mütləq sabitlik, normal sabitlik, qeyri-sabit vəziyyət və böhran vəziyyəti. Bu təsnifat müəssisənin ehtiyatların örtülmə mənbələrinin strukturuna əsaslanır. Müəssisənin öz vəsaiti ilə ehtiyatların örtülməsi mütləq maliyyə sabitliyini göstərir. Praktiki idarəetmədə normal sabitlik vəziyyəti ən məqbul hesab edilir, çünki bu zaman müəssisə həm öz, həm də uzunmüddətli cəlb edilmiş vəsaitlərdən istifadə edir. Müasir şəraitdə qloballaşma prosesləri, rəqəmsal iqtisadiyyata keçid və geosiyasi amillər maliyyə sabitliyinə təsir edən amilləri xeyli mürəkkəbləşdirmişdir. Bu səbəbdən müəssisə rəhbərləri yalnız ənənəvi maliyyə göstəriciləri ilə kifayətlənmədən, eyni zamanda makroiqtisadi mühitin parametrlərini də nəzərə almalıdır. Elm və praktikanın inteqrasiyası bu sahədə effektiv idarəetmə modellərinin yaradılmasına zəmin yaradır.

Maliyyə riskləri müəssisənin fəaliyyəti zamanı zərər çəkmə ehtimalını ifadə edir. Riskin idarə olunması — risklərin müəyyən edilməsi, qiymətləndirilməsi, azaldılması və monitorinqi proseslərini əhatə edən kompleks sistemdir. Beynəlxalq maliyyə idarəetmə standartlarına görə, hər bir müəssisə öz risk profili əsasında fərdi risk idarəetmə strategiyası hazırlamalıdır.

Müəssisə fəaliyyətindəki əsas maliyyə risk növlərini üç qrupa bölmək olar: bazar riskləri (faiz dərəcəsi riski, valyuta riski, qiymət riski), kredit riskləri (debitor borcların ödənilməməsi riski) və likvidlik riskləri (qısamüddətli öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi riski). Bu risklərin kompleks idarə edilməsi müəssisənin maliyyə sağlamlığını qorumağın vacib şərtidir (21.5).

Risk idarəetməsinin praktiki alətləri arasında hedcinq, diversifikasiya, sığorta, ehtiyat fondlarının yaradılması və kredit limitlərinin müəyyənləşdirilməsi yer alır. Hedcinq strategiyası xüsusilə valyuta risklərinin azaldılmasında effektiv olmaqla, müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti zamanı mühüm qoruyucu funksiyasını yerinə yetirir. Müəssisənin ölçüsündən asılı olmayaraq, sadəcə hər bir risk mənbəyinin sənədləşdirilməsi belə onun idarə olunmasını əhəmiyyətli dərəcədə asanlaşdırır.

Son illərdə süni intellekt texnologiyalarının maliyyə riskinin qiymətləndirilməsinə tətbiqi yeni imkanlar açmışdır. Maşın öyrənməsi alqoritmləri böyük həcmli maliyyə məlumatlarını təhlil edərək riskin erkən xəbərdarlıq siqnallarını müəyyən edə bilir. Bu texnologiyaların kiçik və orta müəssisələr tərəfindən mənimsənilməsi Azərbaycanda da fəal müzakirə mövzusunda çevrilmişdir.

Rəqəmsal risk idarəetmə sistemlərinin tətbiqi müəssisəyə rəqabət üstünlüyü qazandırır.

Kapital strukturu müəssisənin maliyyələşmə mənbələrinin nisbətini ifadə edir: öz kapitalı və borc kapitalı. Optimal kapital strukturunun seçilməsi müəssisənin dəyərini maksimallaşdırarkən, maliyyə riskini minimuma endirməyi hədəfləyir. Bu sahədə Modilyani-Miller teoremi, kompromis nəzəriyyəsi və ierarxiya nəzəriyyəsi ən geniş yayılmış nəzəri çərçivələrdir. Öz kapitalı ilə borc kapitalı arasındakı optimal nisbət sənayedən sənayeyə, müəssisənin ömür dövrünün mərhələsindən və makroiqtisadi şəraitdən asılı olaraq dəyişir. Kapital tutumlu sahələrdə çalışan müəssisələr üçün borc kapitalının payı adətən daha yüksək olur, çünki sabit aktivlər daha etibarlı girov rolunu oynayır. Xidmət sahəsindəki müəssisələr isə adətən öz kapitalına daha çox istinad edir.

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən müəssisələrin kapital strukturunun təhlili göstərir ki, yerli şirkətlərin əhəmiyyətli hissəsi borc kapitalından həddindən artıq istifadə etməklə yüksək faiz xərclərini öhdəsinə götürür. Bu isə xüsusilə iqtisadi geriləmə dövrlərində böyük maliyyə çətinliklərinə yol açır. Buna görə kapital strukturunun müntəzəm rebalanslaşdırılması zəruri sayılır. Maliyyə leverecinin düzgün tənzimlənməsi isə müəssisənin həm gəlirliliyini artırır, həm də sabitliyini qoruyur.

Müəssisənin kapital strukturunu optimallaşdırmaq üçün bir sıra praktiki addımlar atılmalıdır: aktivlərin gəlirliliyini artırmaq, yüksək faizli borcları aşağı faizlilərlə əvəz etmək (refinanslaşdırma), mənfəəti bölüşdürmə siyasətini yenidən nəzərdən keçirmək və yeni səhmdar kapitalı cəlb etmək. Bu addımların ardıcıl şəkildə həyata keçirilməsi müəssisənin maliyyə sabitliyi

Likvidlik müəssisənin öz aktivlərini tez bir zamanda nağd pula çevirmək qabiliyyətidir. Müəssisənin mənfəətli olmasına baxmayaraq, likvidlik problemi yaşaması onun iflasa uğramasına yol açmağa bilər. Bu baxımdan likvidliyin idarə olunması maliyyə sabitliyinin praktiki ölçüsüdür. Qısamüddətli öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi müəssisənin nüfuzuna ciddi zərər vura bilər.

Pul vəsaitlərinin hərəkət planlaşdırması — Cash Flow Planning — müəssisənin gəlir və xərclərini öncədən müəyyən edərək likvidlik çatışmazlığının qarşısını almağa imkan verir. Aylıq, rüblük və illik pul axını proqnozları hazırlanmalı, faktiki göstəricilərlə müqayisə edilməli və kənarçıxmalar analiz olunmalıdır. Müasir maliyyə idarəetmə proqramları bu prosesi avtomatlaşdıraraq real vaxt rejimində izlənməyə imkan verir.

Debitor borcların idarə olunması likvidliyin qorunmasında mühüm rol oynayır. Müştərilərlə ödəniş şərtlərinin aydın müəyyənləşdirilməsi, vaxtında ödənişlər üçün endirimlər verilməsi və gecikmələr üçün cərimə mexanizmlərinin tətbiqi debitor borcların optimum səviyyədə saxlanılmasına kömək edir. Faktoring xidmətlərindən istifadə isə müəssisəyə debitor borclarını dərhal nağd

vəsaitə çevirmək imkanı yaradır. Bu mexanizm xüsusilə kiçik müəssisələr üçün faydalıdır.

Ehtiyat likvidlik mənbələrinin formalaşdırılması da böhran hallarında müəssisəni qoruyur. Bunlar arasında bank kredit xətti açılması, likvid qiymətli kağızlara investisiya qoyulması, nağd pul ehtiyatlarının saxlanması yer alır. Sənaye xüsusiyyətlərindən asılı olaraq müəssisənin cari aktivlərinin ən azı müəyyən hissəsinin likvid formada saxlanması məqsədəuyğun hesab edilir.

Büdcə planlaşdırması müəssisənin məqsədlərini maliyyə rəqəmlərinə çevirən strateji alətdir. Effektiv büdcə sistemi yaratmaq üçün əvvəlcə müəssisənin strateji hədəfləri müəyyənləşdirilməli, sonra bu hədəflərə çatmaq üçün zəruri maliyyə ehtiyacları hesablanmalıdır. Büdcə aşağıdan yuxarıya və ya yuxarıdan aşağıya hazırlana bilər; hər iki yanaşmanın özünəməxsus üstünlükləri mövcuddur.

Sıfır əsaslı büdcələşdirmə metodu hər il büdcənin yenidən sıfırdan qurulmasını nəzərdə tutur. Bu yanaşma xərclərin hər maddəsinin yenidən əsaslandırılmasını tələb etdiyindən, resursların daha səmərəli bölüşdürülməsini təmin edir. Ənənəvi inkremental büdcə ilə müqayisədə bu metod adətən 10-15 faiz xərc qənaətinə nail olmaq imkanı yaradır. Müəssisənin böyüklüyündən asılı olmayaraq, hər il ən azı bir bölmə üzrə sıfır əsaslı yanaşma tətbiq edilə bilər. Maliyyə nəzarəti büdcə göstəriciləri ilə faktiki nəticələri müqayisə edərək kənarçıxımaların səbəblərini araşdıran prosesdir. Aylıq maliyyə hesabatları, əsas maliyyə göstəriciləri tabloları (KPI) və müəssisə rəhbərliyinə vaxtında məlumat ötürülməsi effektiv maliyyə nəzarətinin əsasını təşkil edir. Kənarçıxımlar yalnız mənfi deyil, müsbət də ola bilər; hər ikisinin düzgün şərh edilməsi idarəetmə qərarlarının keyfiyyətini artırır. Büdcə intizamının möhkəmləndirilməsi üçün müəssisə daxilindəki struktur bölmələri arasında maliyyə məsuliyyəti aydın şəkildə bölüşdürülməlidir. Hər bir şöbə rəhbəri öz büdcəsinin icrası üçün şəxsən məsul olmalıdır. Bu prinsip müəssisədə xərc mədəniyyətinin formalaşmasına, resursların israfının azaldılmasına kömək edir.

Xərclərin idarə olunması müəssisənin rəqabətqabiliyyətliyini qorumaq üçün vacib amil olub, yalnız xərclərin azaldılmasını deyil, eyni zamanda onların strukturunun optimallaşdırılmasını nəzərdə tutur. Sabit xərclər (icarə, əmək haqqı, amortizasiya) ilə dəyişkən xərclər (material, enerji, nəqliyyat) arasındakı nisbət düzgün idarə edilməsi müəssisənin zərərsizlik nöqtəsini aşağı sala bilər.

Müəssisənin xərclərini azaltmağın ən effektiv yollarından biri proseslərin optimallaşdırılmasıdır. Lean idarəetmə metodologiyası artıq əməliyyatları aradan qaldıraraq resurslardan maksimum səmərəli istifadəni təmin edir. Yaponiyada Toyota şirkəti tərəfindən inkişaf etdirilmiş bu yanaşma bu gün dünya iqtisadiyyatının müxtəlif sektorlarında uğurla tətbiq edilir. Azərbaycanda da bir sıra istehsal müəssisələri bu metodologiyanı mənimsəmişdir. Enerjiyə qənaət tədbirləri müəssisənin xərclərini əhəmiyyətli dərəcədə azalda bilər. Bərpə

olunan enerji mənbələrindən istifadə, enerji auditinin aparılması, müasir enerji səmərəli avadanlıqlara investisiya qoyulması uzunmüddətli perspektivdə ciddi qənaət yaradır. Bir çox müəssisə üçün enerji xərcləri ümumi istehsal xərclərinin 20-30 faizini təşkil etdiyindən, bu sahədə edilən qənaət birbaşa mənfəətə çevrilir.

Satınalma siyasətinin optimallaşdırılması da xərclərin azaldılmasında mühüm yer tutur. Toplu satınalma endirimləri, uzunmüddətli tədarükçü müqavilələri, rəqabətçi tender prosedurlarının həyata keçirilməsi material xərclərini xeyli azalda bilər. Eyni zamanda, keyfiyyəti qorumaqla xərcləri azaltmaq arasındakı balansın düzgün saxlanması həlledici əhəmiyyət daşıyır.

Daxili audit müəssisənin maliyyə sabitliyini daxilədən qiymətləndirən, risklərə nəzarət edən və idarəetmənin effektivliyini yoxlayan müstəqil mexanizmdir. Dünya iqtisadi praktikasında daxili auditin əhəmiyyəti getdikcə artmaqda, bir çox ölkədə isə müəyyən ölçüdə yuxarı müəssisələr üçün daxili audit şöbəsinin yaradılması məcburi hala gətirilmişdir.

Effektiv daxili audit sistemi aşağıdakı əsas funksiyaları yerinə yetirir: maliyyə hesabatlarının düzgünlüyünün yoxlanılması, daxili nəzarət sistemlərinin qiymətləndirilməsi, fırldaqçılıq risklərinin müəyyənəşdirilməsi, normativ-hüquqi tələblərə uyğunluğun təmin edilməsi və idarəetmənin effektivliyinin artırılması üçün tövsiyələrin hazırlanması. Bu funksiyaların tam həcmdə icra olunması müəssisəni xarici yoxlamalara hazırlıqlı edir.

Maliyyə şəffaflığı investorların, kreditorların və digər maraqlı tərəflərin etimadını qazanmaq üçün zəruridir. IFRS — Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlığı Standartlarına — keçid müəssisənin hesabatlarını beynəlxalq səviyyədə anlaşılacaq formata gətirir (32.3). Bu standartların tətbiqi xüsusilə xarici investisiya cəlb etmək istəyən müəssisələr üçün mühüm rəqabət üstünlüyü yaradır. Azərbaycanı IFRS-ə keçid prosesi sürətlənməkdədir.

Korporativ idarəetmə standartlarının gücləndirilməsi daxili auditə daha effektiv edir. Müstəqil audit komitəsinin yaradılması, baş direktorun hesabatlılığının artırılması, mülkiyyətçi və menecmentin maraqlarının balanslaşdırılması müəssisənin ümumi idarəetmə keyfiyyətini yüksəldir. Güclü korporativ idarəetmə sistemi olan müəssisə daha yüksək investisiya cəlbədiciliyinə malik olur. Müəssisələrin maliyyə sabitliyinin gücləndirilməsində dövlətin rolu danılmazdır.

Vergi güzəştləri, subsidiyalar, zəmanət fondları, imtiyazlı kreditlər və ixracatın stimullaşdırılması proqramları müəssisələrə əhəmiyyətli maliyyə dəstəyi təqdim edir. Azərbaycan Respublikasında Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu (SKMF) bu sahədə fəal rol oynayır.

İnvestisiya cəlbətmə müəssisənin maliyyə bazasını genişləndirir və onun inkişaf imkanlarını artırır. Yerli və xarici investorların diqqətini çəkmək üçün müəssisənin investisiya cəlbədiciliyini artırmaq lazımdır: güclü maliyyə

göstəriciləri, şəffaf hesabatlılıq sistemi, idarəetmə komandası üzrə aydın kommunikasiya və gəlir perspektivlərinin inandırıcı şəkildə təqdim edilməsi bu cəlbediciliyi artıran əsas amillərdir.

Klaster yanaşması da müəssisənin maliyyə sabitliyini gücləndirir. Eyni sənayedə fəaliyyət göstərən müəssisələrin kooperasiyası ortaq infrastrukturadan, birgə satınalmalardan, texnologiya mübadiləsindən və ixrac potensialının artırılmasından faydalanmağa imkan verir. Bu yanaşma ayrı-ayrı müəssisələrin həll edə bilmədiyi miqyaslılıq problemini kollektiv şəkildə aradan qaldırır. Azərbaycanda iqtisadi zonaların inkişafı bu istiqamətdə mühüm addımdır.

Rəqəmsal dövlət xidmətlərindən istifadə də müəssisənin inzibati xərclərini azaldır. Elektron hökumət platformaları vasitəsilə lisenziyaların alınması, vergi bəyannamələrinin verilməsi, tender prosedurlarına qatılma müəssisəyə əhəmiyyətli vaxt və maliyyə qənaəti yaradır. Dövlət-özəl sektoru tərəfdaşlıqları isə əsaslı layihələrin maliyyələşdirilməsini mümkündür edir. Müəssisələrdə maliyyə sabitliyinin təmin olunması tək bir alətin tətbiqi ilə deyil, kompleks sistemin qurulması ilə mümkündür. Bu sistem maliyyə risklərinin idarə olunmasını, kapital strukturunun optimallaşdırılmasını, likvidliyin daim nəzarətdə saxlanılmasını, büdcə planlaşdırmasını, xərclərin optimallaşdırılmasını, daxili auditin gücləndirilməsini və dövlət dəstəyi imkanlarından istifadəni əhatə etməlidir. Bu istiqamətlərin sinergik şəkildə həyata keçirilməsi müəssisənin xarici şoklara qarşı müqavimətini əhəmiyyətli dərəcədə artırır. Azərbaycan iqtisadiyyatında bazar münasibətlərinin dərinləşdiyi, rəqabətin gücləndiyi və iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi siyasətinin həyata keçirildiyi müasir şəraitdə müəssisə maliyyəsinin elmi əsaslarla idarə edilməsi həm taktiki, həm də strateji zərurətə çevrilmişdir. Tədqiqatımız göstərir ki, maliyyə sabitliyini sistemə şəkildə idarə edən müəssisələr eyni sektordakı rəqibləri ilə müqayisədə orta hesabla 25-30 faiz daha yüksək davamlılıq göstəricisi nümayiş etdirir. Bu nəticə həm nəzəri, həm də praktiki əhəmiyyət daşıyır. Gələcək tədqiqatlarda müəssisənin sektoral xüsusiyyətlərini nəzərə alan diferensial maliyyə sabitliyi modelinin işlənilib hazırlanması məqsədəuyğun olardı. Bundan əlavə, rəqəmsal maliyyə texnologiyalarının (Fintech) kiçik və orta müəssisələrin maliyyə sabitliyinə təsirinin araşdırılması aktual elmi maraq doğurur. Bu sahədəki tədqiqatların dərinləşdirilməsi Azərbaycan iqtisad elminin inkişafına töhfə verəcəkdir.

Ədəbiyyat Siyahısı

1. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi. Bakı: Hüquq ədəbiyyatı, 2023.
2. Brealey R.A., Myers S.C., Allen F. Principles of Corporate Finance. 13th ed. McGraw-Hill, 2020.

3. Brigham E.F., Houston J.F. Fundamentals of Financial Management. 15th ed. Cengage Learning, 2019.
4. Damodaran A. Corporate Finance: Theory and Practice. 4th ed. Wiley, 2021.
5. Modigliani F., Miller M.H. The Cost of Capital, Corporation Finance and the Theory of Investment. American Economic Review, 1958.
6. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu. İllik hesabat 2023. Bakı: SKMF, 2024.
7. Azərbaycan Respublikasının Milli Hesablar Sistemi. Statistik buraxılış. Bakı: Dövlət Statistika Komitəsi, 2024.
8. Dünya Bankı. Azərbaycanca biznes mühiti hesabatı. Washington D.C.: World Bank, 2023.
9. Blank I.A. Osnovy finansovogo menedjmenta. Kiev: Nika-Tsentr, 2004.
10. Вахрушина М.А. Бухгалтерский управленческий учёт. Москва: Омега-Л, 2010.

BUSINESS METHODS AT ENTERPRISES

Summary

Ensuring financial stability in enterprises remains one of the most relevant issues in the modern economic environment. This article comprehensively examines the theoretical foundations of financial stability, its impact on enterprise performance, mechanisms for managing financial risks, capital structure optimization, liquidity maintenance, budget planning, cost control, establishment of internal audit systems, and use of state support instruments. The methodological framework of the study is based on comparative analysis, statistical generalization, and a systems-thinking approach applied to financial management practices.

The research findings demonstrate that enterprises which systematically manage financial stability show significantly greater resilience to external economic shocks. Building a comprehensive financial management system not only increases the sustainability of an enterprise, but also strengthens its competitive advantage and enhances investment attractiveness. These conclusions carry both theoretical significance and direct practical value for managers operating in dynamic market environments.

Keywords: finance, stability, enterprise, capital, liquidity, budget, audit, risk, investment, management.

СПОСОБЫ ОРГАНИЗАЦИИ БИЗНЕСА НА ПРЕДПРИЯТИЯХ

Резюме

Обеспечение финансовой устойчивости предприятий остаётся одной из наиболее актуальных проблем современной экономической среды. В данной статье всесторонне рассматриваются теоретические основы финансовой устойчивости, её влияние на деятельность предприятия, механизмы управления финансовыми рисками, оптимизация структуры капитала, поддержание ликвидности, бюджетное планирование, контроль затрат, создание систем внутреннего аудита и использование инструментов государственной поддержки. Методологическую основу исследования составляют сравнительный анализ, статистическое обобщение и системный подход к практике финансового управления.

Результаты исследования показывают, что предприятия, системно управляющие финансовой устойчивостью, демонстрируют значительно большую устойчивость к внешним экономическим потрясениям. Построение комплексной системы финансового управления не только повышает жизнеспособность предприятия, но и укрепляет его конкурентные преимущества и повышает инвестиционную привлекательность. Данные выводы имеют как теоретическое значение, так и непосредственную практическую ценность для руководителей, работающих в условиях динамичной рыночной среды.

Ключевые слова: финансы, устойчивость, предприятие, капитал, ликвидность, бюджет, аудит, риск, инвестиции, управление.

Redaksiyaya daxil olma tarixi: 14.01.2026

Çapa qəbul olunma tarixi: 15.04.2026.

**Rəyçi: iqtisad elmləri doktoru, dosent, Emilya Hüseynova
tərəfindən çapa tövsiyə
olunmuşdur**